

BERGEN KOMMUNE

BYRÅDSAVDELING FOR BARNEHAGE OG SKOLE

Bergen Rådhus
Postboks 7700, 5020 Bergen
Telefon 55 56 60 30
Telefaks 55 56 74 40
barnehage.skole@bergen.kommune.no
www.bergen.kommune.no/

Det kongelige kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

Deres ref.	Deres brev av:	Vår ref.	Emnekode	Dato
12/3854		201100106-75 IFOS	SARK-03	30. november 2012

Høringsuttalelse - Forskrifter om rammeplaner for lærerutdanning trinn 8 - 13

Kunnskapsdepartementet sendte den 31.08.2012 ut til høring forslag til forskrifter om rammeplaner for lærerutdanning for trinn 8-13. Høringsfristen er den 30.11.2012.

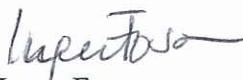
Med dette oversendes høringsuttalelse fra Bergen kommune. Byrådet behandlet saken i møtet 29.11.2012, sak 1493-12 og fattet følgende vedtak:

Byrådet slutter seg til forslag til forskrifter om rammeplaner for lærerutdanning trinn 8-13 slik det fremgår av byrådets kommentar i saksutredningen.

Saksutredning med byrådets kommentar følger vedlagt.

Med vennlig hilsen
Byrådsavdeling for barnehage og skole

Torstein Johannessen
Administrasjonssjef

Inger Fossen
Rådgiver

Vedlegg:

- Saksutredning. Høringsuttalelse til forskrifter om rammeplaner for lærerutdanning trinn 8-13.

Høringsuttalelse til forskrifter om rammeplaner for lærerutdanning trinn 8 - 13

IFOS

SARK-03-201100106-66

Hva saken gjelder:

Kunnskapsdepartementet sendte 31.8.2012 ut til høring forslag til forskrifter om rammeplaner for lærerutdanning for trinn 8-13. Høringsfristen er 30. november 2012.

Høringen omfatter følgende lærerutdanninger:

- 3-årige faglærerutdanninger i praktiske og estetiske fag
- Yrkesfaglærerutdanning for trinn 8-13
- Praktisk-pedagogisk utdanning for yrkesfag for trinn 8-13
- 5-årig integrert lektorutdanning for trinn 8-13
- Praktisk-pedagogisk utdanning for trinn 8-13

Kunnskapsdepartementet etablerte i 2011 et eget prosjekt med mandat til å utvikle forskriftsforslaget. Under ledelse av en bredt sammensatt styringsgruppe, ble det i mars 2011 nedsatt tre rammeplanutvalg:

- 1-årig praktisk pedagogisk utdanning (PPU-a) og 5-årig integrert lektorutdanning og 4-årig integrert adjunktutdanning
- 3-årig faglærerutdanninger i praktiske og estetiske fag
- 3-årige yrkesfaglærerutdanning og 1-årig praktisk-pedagogisk utdanning for yrkesfag (PPU-y)

De tre utvalgene har samarbeidet og koordinert sitt arbeid. Det samiske perspektivet har vært ivarettatt gjennom representasjon i rammeplanutvalgene.

Høringsforslagene fra Kunnskapsdepartementet baserer seg i hovedsak på utkastene fra de tre rammeplanutvalgene og styringsgruppen. Departementet har i tillegg kommet med uttalelser om noen mindre justeringer. Høringsforslag til forskrift om rammeplaner for lærerutdanningene for trinn 8–13 er tilgjengelig på lenken under:

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/kd/dok/hoeringer/hoeringsdok/2012/horing--forskrift-om-rammeplaner-for-lar.html?id=698284>

Rammeplanen endrer form til å bli forskrift, og den skal gi overordnede bestemmelser for de ovenfor nevnte lærerutdanningene. Kunnskapsdepartementet vil ta endelig stilling til forskriftene etter høringen. Utdanning etter nye rammeplaner skal etter planen iverksettes med virkning fra og med studiestart høsten 2013.

Byrådet støtter høringsforslaget til forskrifter om rammeplaner for lærerutdanning trinn 8-13.

Vedtakskompetanse:

Byrådets fullmakter § 7, vedtatt av bystyret 28. november 2011 i sak 260/11:

Byrådet selv avgir høringsuttalelser på vegne av Bergen kommune. Høringsuttalelser avgitt av byrådet sendes uten ugrunnet opphold Bystyrets kontor til orientering. Saken ansees ikke å være av prinsipiell karakter.

Byråden for barnehage og skole innstiller til byrådet å fatte følgende vedtak:

1. Byrådet slutter seg til forslag til forskrifter om rammeplaner for lærerutdanning trinn 8-13 slik det fremgår av byrådets kommentarer i saksutredningen.
2. Melding om vedtak oversendes Bystyrets kontor.

Dato: 20. november 2012

Harald Victor Hove
byråd for barnehage og skole

Vedlegg:

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/kd/dok/hoeringer/hoeringsdok/2012/horing--forskrift-om-rammeplaner-for-lar.html?id=698284>

Saksutredning:

1. Høringsbrev

Kunnskapsdepartementet sendte 31.8.2012 ut til høring forslag til forskrifter om rammeplaner for lærerutdanning for trinn 8-13.

Høringen finnes på Kunnskapsdepartementets internettside:

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/kd/dok/hoeringer/hoeringsdok/2012/horing--forskrift-om-rammeplaner-for-lar.html?id=698284>

Høringsfrist er 30. november.

2. Høringsforslaget

2.1 Bakgrunnen for forslaget

Bakgrunnen for arbeidet er st.meld.nr. 11 (2008-2009) *Læreren – Rollen og utdanningen* med tilhørende Inst. S. nr. 185 (2008-2009), samt innføringen av nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for høyere utdanning.

Kunnskapsdepartementet besluttet våren 2011 å sette i gang fornyelse av lærerutdanningen for trinn 8-13 i kjølvannet av ny vedtatt grunnskolelærerutdanning (GLU), og forslag til ny barnehagelærerutdanning. Dette er et ledd i prosessen med å heve kvaliteten på lærerutdanningene jf. St.meld 11 (2008-2009).

Høringen er et utkast til forskrift om rammeplan for følgende lærerutdanninger:

- 3-årige faglærerutdanninger i praktiske og estetiske fag
- Yrkesfaglærerutdanning for trinn 8-13
- Praktisk-pedagogisk utdanning for yrkesfag for trinn 8-13
- 5-årig integrert lektorutdanning for trinn 8-13
- Praktisk-pedagogisk utdanning for trinn 8-13

Kunnskapsdepartementet etablerte i 2011 et eget prosjekt med mandat til å utvikle forskriftsforslaget. Under ledelse av en bredt sammensatt styringsgruppe, ble det i mars 2011 nedsatt tre rammeplanutvalg:

- 1-årig praktisk pedagogisk utdanning (PPU-a) og 5-årig integrert lektorutdanning og 4-årig integrert adjunktutdanning
- 3-årig faglærerutdanninger i praktiske og estetiske fag
- 3-årige yrkesfaglærerutdanning og 1-årig praktisk-pedagogisk utdanning for yrkesfag (PPU-y)

De tre utvalgene har samarbeidet og koordinert sitt arbeid. Det samiske perspektivet har vært ivarettatt gjennom representasjon i rammeplanutvalgene.

Målet med revideringen er å legge til rette for en kvalitetsheving av lærerutdanninger for trinn 8-13. Utdanningene skal være tilpasset skolens behov for god grunnleggende lærerkompetanse og danne et godt grunnlag for videre kompetanseutvikling i yrkesutøvelsen. Utdanningene skal være integrerte, profesjonsrettede og forskningsbaserte i tillegg til å være attraktive, innovative og ha høy kvalitet. Særpreget ved hver enkelt lærerutdanning skal ivaretas innenfor en felles rammeplan, og den skal kvalifisere for undervisning i flere skoleslag.

Det er lagt vekt på å styrke samspillet mellom fag, fagdidaktikk profesjonsfag og praksisopplæring. Kombinasjonen av faglig kunnskap og innsikt i hvordan denne kunnskapen skal formidles fører til læring hos elevene.

Kravene til kompetanse for å bli tilsatt som lærer og for å undervise, er forøvrig fastsatt i forskrift til opplæringsloven av 23.6.2006 nr. 724.

Forskriften inneholder beskrivelse av:

- § 1 Virkeområde og formål
- § 2 Forventet læringsutbytte
- § 3 Struktur og innhold for faglærerutdanning
- § 4 Nasjonale retningslinjer, kjennetegn og programplan
- § 5 Fritaksbestemmelser
- § 6 Ikrafttredelse og overgangsregler

Departementet ønsker en reell høring av utvalgenes forslag. De utsendte forslagene baserer seg derfor i all hovedsak på utkastene som rammeplanutvalgene og styringsgruppen har oversendt Kunnskapsdepartementet.

Særpreget ved hver enkelt faglærerutdanning ivaretas i nasjonale retningslinjer gjennom fagspesifikke læringsutbyttebeskrivelser og fagspesifikke fordypnings/bacheloroppgave. Retningslinjene fastsettes ikke av Kunnskapsdepartementet og er derfor ikke en del av høringen.

2.2 Utkast til forskrift

Departementet ønsker at høringsuttalelsene gir tilbakemelding på:

1 Forslag til forskrift for faglærerutdanningen i praktiske og estetiske fag

Det foreslås tilpasning av opptakskravene for 3-årig faglærerutdanningen ved at det kreves minimum 35 skolepoeng og karakteren 3 eller bedre i norsk for opptak. Det stilles ikke krav om karakteren 3 i matematikk, slik det gjøres i opptakskravene til grunnskolelærerutdanningen og 5-årig integrert masterutdanning. Opptakskravene er tilpasset for å sikre rekrutteringen.

Rammeplanen omfatter 3-årig faglærerutdanning i Formgiving, kunst og håndverk, Musikk, dans og drama og i Kroppsøving og idrettsfag. Utvalgene går inn for at lærerutdanningene innenfor praktiske estetiske fag skal kvalifisere for trinn 1-13, men med fokus på trinn 8-13. I forhold til tilpasset opplæring er der nødvendig med grundig kunnskap om barn og unges utvikling på alle nivå. Dette samsvarer med råd fra referansegruppemøtene og Nasjonalt råd for lærerutdanning (NRLU).

2 Forslag til forskrift for lektorutdanning for trinn 8-13

Det foreslås å regulere 5-årig integrert lektorutdanning i egen forskrift for å tydeliggjøre og formalisere kravet til integrering av fagstudier, pedagogikk, fagdidaktikk og praksis.

Det foreslås videre en fordypningsoppgave som et «stopp-punkt» mellom tredje og fjerde studieår. Oppgaven må være bestått for at studenten skal kunne gå videre til fjerde studieår.

3 Forslag til forskrift for praktisk pedagogisk utdanning (PPU) for trinn 8-13

Rammeplanutvalget foreslår:

1. Krav om to undervisningsfag for opptak til PPU, hvorav ett fag skal ligge på mastergradsnivå.
2. Opptakskravene iverksettes fem år etter at forskriften er fastsatt for å gi framtidige studenter tilpasningstid.

Kunnskapsdepartementet har gitt uttalelser til utvalgets forslag om forskrift til praktisk pedagogisk utdanning (PPU) for trinn 8-13 punkt 1. Det går ut på at dersom forslaget blir vedtatt, vil Kunnskapsdepartementet utvikle opptaksbestemmelser som sikrer at også kandidater med 3- og 4-årige utdanninger i utøvende kunstfag kan kvalifisere seg for læreryrket gjennom PPU. Grunnen er at det i 2011 ble uteksaminert 1851 kandidater fra PPU. Bare 450 av kandidatene hadde mastergrad, 851 hadde bachelorgrad og 581 kandidater hadde enkeltfag som grunnlag for opptak til PPU.

Kunnskapsdepartementet ønsker også å vurdere å tillemppe opptaksbestemmelsen for å sikre at bachelorkandidater i realfag og teknologi kan tas opp til PPU som et ledd i regjeringens realfagsstrategi.

4 Forslag til forskrift for yrkesfaglærerutdanning og PPU for yrkesfag

Det foreslås at det fastsettes en egen forskrift om PPU for yrkesfag der opptakskravet er 3-årig relevant profesjonsrettet bachelorutdanning. Det foreslås at kandidater med fagbrev kun skal vurderes for opptak til 3-årig yrkesfaglærerutdanning. Det foreslås å etablere en systematisk og nasjonal ordning for realkompetansevurdering for en innpassing av kandidatene, og at kandidatene skal kunne få avkortet studiet med inntil ett år på grunnlag av slik realkompetansevurdering. Det forutsettes at studiet tilrettelegges fleksibelt, slik at det kan kombineres med arbeid.

Forslagene begrunnes med at det er behov for mer kompetente og profesjonelle yrkesfaglærere som kan ivareta både bredde- og dybdekompetanse i den yrkesfaglige opplæringen. Det skal møte utfordringene i videregående opplæring og bidra til at alle elever og lærlinger kan gjennomføre videregående opplæring med en kompetanse som kvalifiserer for arbeidsliv og/eller studier.

3 Byrådets kommentarer

Byrådet støtter det overordnede målet om en kvalitetsheving av lærerutdanningene for trinn 8 - 13, tilpasset skolens behov for lærerkompetanse, med integrerte, forskningsbaserte og profesjonsrettede lærerutdanninger.

Det er svært viktig å styrke samspillet mellom fag, fagdidaktikk, profesjonsfag og praksisopplæring. Dette vil bidra til å legge et mer systematisk grunnlag for lærernes yrkesutøvelse og kompetanseutvikling.

Det tidligere annonserte kravet om veilederutdanning for praksislærerne er ikke tatt inn, dette støttes også, fordi et slikt krav ville vanskeliggjort rekrutteringen av praksislærere. Det er likevel viktig at disse blir fulgt opp med etterutdanning innen veiledning.

1 Forslag til forskrift for faglærerutdanningen i praktiske og estetiske fag

Byrådet støtter forslaget til tilpasning av opptakskravene for å sikre rekruttering av studenter med faglig kvalitet.

2 Forslag til forskrift for lektorutdanning for trinn 8-13

Det foreslås å regulere 5-årig integrert lektorutdanning i egen forskrift kalt "Lektorutdanning for trinn 8 – 13". Med dette ønsker en å tydeliggjøre og formalisere kravet til integrering av fagstudier, pedagogikk, fagdidaktikk og praksis. Det er foreslått 100 dager praksis, integrert underveis i lektorutdanningen, dette vil gi en mer profesjonsrettet lærerutdanning, der didaktisk refleksjon blir en del av den faglige utviklingen. Byrådet mener en slik tilpasning av lektorutdanningen i større grad også positivt understreker behovet for økt sammenheng mellom de ulike skoleslagene. Ved at man allerede i lektorutdanningen vektlegger dette vil man også se synlige resultater i skolesystemets evne til å tilrettelegge for de gode overgangene mellom skoleslagene. Byrådet støtter derfor dette forslaget.

3 Forslag til forskrift for praktisk pedagogisk utdanning (PPU) for trinn 8-13

Praksisomfanget i PPU (Praktisk pedagogisk utdanning som bygger på mastergrad) er foreslått til 60 dager, en videreføring av dagens ordning, noe som også er rimelig, tatt i betraktning at studiet bare strekker seg over 1 år og bygger på en ferdig mastergrad. Det er foreslått innført krav til minimum mastergrad med karakteren C for opptak til PPU. Byrådet støtter forslaget, fordi en ønsker faglig styrke hos framtidige lærere.

I tillegg støtter byrådet Kunnskapsdepartementets uttalelser om at de ønsker å utvikle opptaksbestemmelser som sikrer at også kandidater med 3- og 4-årige utdanninger i utøvende kunstfag

kan kvalifisere seg for læreryrket gjennom PPU. Det samme gjelder i forhold til å tillempe opptaksbestemmelsene for å sikre at bachelorkandidater i realfag og teknologi kan tas opp i PPU som et ledd i regjeringens realfagsstrategi.

4 Forslag til forskrift for yrkesfaglærerutdanning og PPU for yrkesfag

Byrådet støtter utvalgets forslag om egen forskrift om PPU for yrkesfag der opptakskravet er 3-årig relevant profesjonsrettet bachelorutdanning, med bl.a. etablering av en systematisk og nasjonal ordning for realkompetansevurdering. Målet er å bidra til en utdanning som har høy kvalitet både faglig og pedagogisk.